

Acció Ciutadana

setmanari nacionalista

d'esquerra

EDITORIAL

Escolfeu, gent de la caverna

Diuenge prop-passat, la democràcia esquerrista catalana, en un acte civí de superba grandiositat, donava la resposta adequada a la ridícula provocació feixista de El Escorial. Malgrat l'inclemència del temps, el poble tot de Catalunya conscient de la responsabilitat històrica dels moments actuals, afirmava virilment la seva fe incommovible en els postulats liberals i democràtics, i palesava ensems, la seva decisió ferma, irrevocable de mantenir a tota costa les llibertats polítiques conquerides i les reivindicacions econòmico-socials assolides en un règim de justícia.

Endebades serà que la premsa enemiga, vulgui desvirtuar, mentint descaradament, l'importància i transcendència de l'acte del diumenge prop-passat. Aquella multitud compacta que envaïa els amples carrers de la ciutat comtal, espurnejant d'entusiasme, freturosa, amarada d'ideals, era quelcom que escapava a totes les previsions i a tots els càlculs. Era talment la torrentada furienta que en el seu córrer impetuós, derrueix i esmicola tot el que s'oposa al seu pas. Els crits de **Mori Cambó** i **Abaix el feixisme** eren l'anatema fulminant del poble contra els traïdors i mercaders de l'ànima nacional i els segregadors de la voluntat popular.

Era aiximateix un avís que cal que escolteu vosaltres, gent de la caverna, tristos comparses de la moixiganga escorialenca, catala monarquizada que somnien encara amb el retorn de la podridura borbònica. Catalunya està en peu. Està en peu de guerra, disposada a defensar, arma al braç, la llibertat de la terra. Res ni ningú podrà abatre la voluntat d'un poble que vol viure amb dignitat. Al costat dels quatre dissortats, esclaus d'ànima, que van concórrer, coaccionats i amenaçats a l'acte magníficament ridícol del fèrret reial, s'aixequen reptadors, centenars de milers de ciutadans de totes les contrades catalanes, proclamant el seu amor a la llibertat i el seu anhel de sacrifici per a garantir aquesta llibertat.

Joventut Republicana d'Esquerra de Girona a Rocacorba

Tal com havíem anunciat en nombres anteriors, el dia 1 de maig (festa del treball), es traslladà a l'artística i pintoresca Muntanya de Rocacorba la Joventut Republicana d'Esquerra de Girona, iniciant amb aquesta excursió una sèrie de desplaçaments que la Secció de Muntanya d'aquesta Joventut té en projecte.

L'èxit d'aquesta sortida inicial, el palesà a bastament en considerable nombre de militants i simpatitzant de la Joventut que hi assistiren.

Del lloc més alt d'aquesta muntanya onejava majestuosament la bandera barrada. Fou ja hissada per uns companys la nit anterior.

L'excursió transcorregué en mig d'una franca companyonia, pròpia d'aquestes diades.

S'organitzaren i s'improvitzaren jocs populars, concursos de corda i ramells, visites a la Cova i a turons propers etc. S'impresionaren també gran nombre de plaques fotogràfiques, algunes de les quals procura-

rem inserir en el nostre proper nombre.

A la guanyadora del concurs de ramells se li féu lliurament d'un formós joc de tocador.

A la tarda, de retorn a Canet d'Adri, es visità la font de la Torre, i tot seguit a la Sala del Centre Republicà el Consell Directiu del mateix organitzà gentilment un magnífic Ball a honor de la JOVENTUT gironina.

I després el retorn a la nostra ciutat Resumint: Un dia de camp esplèndid, on la nota predominant fou l'alegria reflectida als rostres de tots els concurrents.

No podríem ara acabar aquesta breu ressenya sense testimoniar el nostre pregon agraïment als bons republicans de Canet d'Adri per l'excel·lent acollida que ens dispensaren per les hores agradabilíssimes que passàrem entre ells i per la deferència d'organitzar un ball a honor nostre, que contribuï en gran manera a amenitzar la Diada.

I en justa reciprocitat, ens posem incondicionalment a les seves ordres.

Gabi VENTAIOLS

CRISI DE DECENCIA

Aquesta és la nota més remarkable, més trista i lamentablement desastrosable que des de temps torna a oferir la política espanyola.

A casa nostra una de les coses, el coneixement de les quals més flueix, és la dels temes històrics. Dins els nostres sistemes educatius i escolars les visions històriques són pures enumeracions de xifres i fets aïllats, sense vertader panorama de com era una època pretèrita, de quins eren els seus factors constituents i els seus ingredients més senyalats. Així es comprèn el lamentable desconeixement que imperava sobre recents realitats històriques; tal, per exemple, sobre el que positivament ha estat el període democràtic i liberal en terres espanyoles.

Es ja coneguda la frase de què el «segle XIX fou un segle perdut». Mentre tants altres països europeus desenrotllaven sota el règim democràtic una política ascensional, d'amplitud de mires, d'enfortiment de l'Estat, de millores socials, ací es perderen unes dècades úniques introbables en jugar a «pronunciamientos» i en protmiscuir les ànsies de renovació que impregnaven les noves fórmules de convivència política. Salvant momentànies llacunes, el règim de la democràcia liberal fou pràcticament inexistent a Espanya... fins que, triomfant la Restauració i enllestida la Carta Constitucional de 1876, s'afirmà des de les esferes governamentals que la nació espanyola s'allistava deïdament dins les grans corrents civilizadores.

I el període de la Restauració 1876 1931, lluny de marcar un resorgiment i una plasmació de vitalitat col·lectiva, senyalà un període «atuïtament continuat, de divinització caciquil, de soterrament impertorbable, ininterromput de tota vigoria popular. Una onada de xabacanereria que emmetzinava el país i que el conduïa primer a l'indiferentisme, després a l'escepticisme més complet i més negatiu. Una onada de vulgaritat que s'infiltrava per les cèl·lules dels districtes electorals, i que amb la seva destil·lació — lenta, arrossiva, però fatal — impossibilitava tota esperança de renaixement col·lectiu de reafirmament vital, comprensible i entusiasta d'una organització col·lectiva, de plasmació d'un Estat, en fi.

Aquest successiu embrutiment ni menys tenia la grandesa del «mo-

mentum catastrophicum». No tenia ni l'espurna indignadora, ni una línia destructiva. Era sols una paralització lenta, una assimilació col·lectiva de vacuïtats, de tòpics i de xabacnades.

L'època de la Restauració, en fi, durant la qual la vida del país, agafada en bloc, fou sols, segons frase encertada d'un pensador contemporani, «una processó de fantasmes».

Contra tota aquesta purulència d'excrecències i de desferres és contra el que lluità la idea de República... i ara, tres anys després del seu moment triomfal, hem de veure amb tota tristesa i amb tota l'amargor com resusciten aquelles conxorxes i aquella careta de farsa consubstancial a la política «ancien regime». El més lamentable i el més indignant de totes les tramoies actuals no està en que es segueixi una política determinada, sinó precisament en què no se'n segueix cap, en què els adversaris adopten totes les positures, mixtifiquen totes les idees i pretenen, per damunt de tots, al·letargar al país i retornar-lo al seu somni d'escepticisme estèril i negatiu. En què es reviu, sota un canvi d'emblema, l'època de la Restauració.

Compte, joventut de Catalunya. Per damunt de tot, cal anar contra l'indiferentisme, contra l'escepticisme. Els ideals col·lectius — aspiracions perdurables — no moren per la prostitució dels governants — realitats epistèmiques —.

Sota aquesta crisi de decència que tot ho abassega, la confiança ha d'esser més forta que mai i les aspiracions deuen presentar un punt ja clarament concret on pol·laritzar-se: en el predomini del sentit de la decència.

JOSEP M. CORREDOR

Madrid, 30-IV-34

GASETILLA SUPPLICADA

L'Escola Oficial de Infermeres de la Generalitat de Catalunya obrirà els cursos per a la convocatòria vinent el proper dia 10 de Maig. Les alumnes que desitgin ingressar i tenir lloc a la Residència deuen presentar tot seguit instància. Les instàncies i les demandes d'informacions deuen adreçar-se a la Direcció de l'Escola: Barcelona, Urgell 216.